

на „преустроителитъ“ да намалят силата и независимостта на съдебната власт и се яви тогава, когато вмѣсто закона и морала се издигаха други кумири, отричащи основитѣ, на които може да почива реда и вътрешния миръ, когато бошуващитѣ тълпи, водени отъ антикултурни инстинкти, издигаха лозунги, изключващи свободното и независимо правосъдие, когато дори стоящи начело на държавата се солидаризираха съ стихията на разрушението и се подчиниха на схващанията и методитѣ ѝ и когато стана ясно, че явна опасностъ грози самитѣ основи на държавата. По стѣгди и площади „преустроителитѣ“ предлагаха своитѣ рецепти за „новата“ държава. Знаейки историческата истина, че съдията въ миналото навсѣкжде е билъ единъ отъ основнитѣ стълбове на държавата, българското съдийство застана въ редоветѣ на онѣзи, които бѣха за еволюцията, а не за революцията. Преданността му къмъ културнитѣ идеали го обедини, защото го се чувствуваше задължено да ги пази и да отстоява интереситѣ на правосъдното дѣло, блѣскавото развитие на което дотогава бѣ резултатъ главно на неговитѣ грижи и усилия. Знаейки отъ опитъ, че отпоръ на посѣгателствата върху правосъдието може да даде само гарантирания съдия и че гарантиранъ прокуроръ е онзи, който е независимъ и обезпеченъ, то се сдружи, та съ съединени усилия да отстоява независимостта на съдията и да се грижи за обезпечението му. Съ тия два лозунга и съ ясното съзнание, че за осъществяването имъ трѣбва борба до сполука то се нареди съ малцината онѣзи, които въ тия дни на отрицание се борѣха за правда и редъ, които се борѣха противъ разрушителнитѣ сили на улицата и площадитѣ и противъ онѣзи, които, вмѣсто да се грижатъ за установяването на правдата и реда, противодействуваха за осъществяването имъ.

Виждайки и давайки си отчетъ за това, съдийството стегна редоветѣ си за отпоръ. То протестираше енергично, когато подъ привидния мотивъ, че съдията партизанинъ е или че пречелъ на администрацията да упражнява правата и изпълнява длъжноститѣ, се посѣгаше незаконно на свободата му и се разкарваше изъ полицейскитѣ участъци като вулгаренъ престѣпникъ. И защо въ сжщностъ ставаше това?—Защото раз-

карванитѣ бѣха изпълнили закона и дълга си, защото бѣха свързали или искаха да свържатъ престѣпно посѣгащитѣ ръце. Тия актове за изпълнение на закона и дълга и тия протести на съдийството пораждаха съ управляващитѣ остри конфликти, които дадоха основание на председателя на първия управителенъ съветъ на Съюза — тогава и сега председателъ на отдѣление на Върховния Касационенъ Съдъ — на 7 априлъ 1920 год., при откриване заседанията на първото общо събрание на сдружението да заяви високо: ... „Ние можемъ да се гордѣемъ, че изобщо взето, винаги сме устоявали на тежкитѣ изпитания, като при изпълнение на високата и мъчна мисия да съдимъ, сме имали за ръководно начало само служенето на закона и раздаването на правосъдието, а не на услуги. И мене ми се струва, че въ това единствено съвмѣстимо съ достоинството и съ дългана държане се крие главната причина на онази неприязнь, съ която нѣкои високоставени хора ни удостоаватъ — неприязнь, която може да се отрази върху материалнитѣ облаги, които съ право очакваме срещу труда си, безъ, обаче, да бжде въ състояние да засегне ценното върховно и неотнѣмливо благо, което се заключава въ съзнанието на изпълнения дългъ. Ако незаслужено отправянитѣ къмъ насъ укори не хвърляха сѣнка и върху правосъдното дѣло, ние бихме могли дори да ги отменимъ съ мълчание, защото просвѣтитѣ и здравомислящитѣ хора лесно ще разбератъ, че податливо и услужливо правосъдие не би било изложено на нападки поне отъ страна на силнитѣ на деня, които биха намѣрили у него цененъ сътрудникъ за правораздаването съобразно съ тѣхнитѣ особени схващания, а не съ повеленията на закона. Проявената къмъ насъ неприязнь се явява не само неумѣстенъ актъ отъ държавническо гледище, но и печално доказателство, че има у насъ политически водачи, които не схващатъ, че поради моралнитѣ и материални условия, въ които сме поставени, нашето служене е почти равностойно на самопожертвование“. Тия събития дадоха основание и на това събрание въ решението си да заяви, че трѣбва да се установи пълна независимостъ и автономностъ на съдебната власт, като съдебнитѣ ин-